

Bijlage VMBO-GL en TL
2021

tijdvak 1

Turks CSE GL en TL

Tekstboekje

Hızlı Dil Öğrenmenin Yolları

(1) Yurtdışında hayalinizdeki bir işe başvurmak istiyorsunuz. Ama bir sorun var. Yabancı dil bilmeniz gerekiyor. Siz ise bilmiyorsunuz ve fazla zamanınız da yok. İmkansızmış gibi gelebilir ama dil uzmanlarına göre, birkaç hafta içinde bir dilde basit iletişim kurmayı, birkaç ayda ise o dili ayrıntılı bir şekilde öğrenmeyi başarabilirsiniz. O dilde edebiyat eserlerini okuyup anlayacak kadar öğrenmek daha uzun bir zaman gerektirir elbette. Fakat ister diplomatik serviste olsun ister bilgisayar programcılığında, kendi ihtiyaçlarınıza uygun kelime ve deyimleri ya da teknik dili hızlı yoldan öğrenmeniz mümkündür.

(2) Bazen iş gereği sık sık seyahat etmek zorunda olmak, günlük konuşma yürütecek şekilde birkaç dili öğrenmeyi de zorunlu kılabilir. Örneğin Benny Lewis adlı bir mühendis bu nedenle İspanyolca, Fransızca ve Almancanın yanı sıra Çince de dahil yedi dili akıcı bir şekilde konuşur hale gelmiş.

(3)

Lewis, ana dili olan İngilizceden sonra öğrendiği ilk yabancı dil olan İspanyolca'yı bir yıldan fazla sürede öğrenmiş, ama sonrakiler çok daha hızlı olmuş. Lewis'e göre bu işin sırrı, dil öğrenirken önceliği işinize yarayacak türden konuşmalara ve kendinize sorulabilecek soruları yanıtlamaya vermektir. Yeni diller öğrendikçe teknik tercüme yapar hale bile gelmiş.

(4)

Lewis, “Başlangıçta en büyük bariyer özgüven eksikliği oluyor” diyor. “Ama konuştuğumuz daha iyi hale geldiğinizi görüyorsunuz ve bu da kendinize güveninizi artırıyor.” Dil uzmanları, yabancı dilde ilerlemek için o dili konuşma cesaretini göstermek gerektiğini vurguluyor. “Ağzınızı açmazsanız gelişme kaydedemezsiniz” diyorlar. Bu ise yanlış yapmaktan korkmamak anlamına geliyor. Lewis, İspanyolcaya ilk başladığında Tarzanca konuştuğunu söylüyor. Fakat iki hafta içinde ‘**kafada ampul yanan an**’ gelmiş ve diş fırçası kırıldığında marketten kendisine yeni bir fırça alabilmiş. Nereye giderseniz gidin insanların yeni dil öğrenenleri dinlerken büyük sabır gösterdiğini söylüyor.

(5)

ABD’de bir dil okulu müdürü olan Michael Geisler yabancı dili hızlı öğrenmek için kendini tümünden dile vermek gerektiğini belirtiyor. O dilde ne kadar çok okur, dinler ve konuşursanız o kadar hızlı gelişme kaydedersiniz. Geisler, okullarındaki öğrencilerin spordan tiyatroya kadar ders dışı aktivitelere katılarak öğrendikleri dili pekiştirmeleri gerektiğini söylüyor. Amerikalı diplomatları eğiten Washington DC’deki *Foreign Service Institute*’te (FSI) de 4 bir yaklaşım izleniyor. 70 dilde eğitim veren kurslar 44 hafta sürüyor. Bu sürenin sonunda öğrenciler *Time* gibi bir dergiyi okuyup anlayacak ve tartışma yürütecek hale geliyor.

(6)

Uzmanlar, düzenli konuşma halinde o dili konuşurken üst düzeyde akıcı bir seviyeye birkaç hafta içinde ulaşabileceğini belirtiyor. FSI öğrencilerini yerlilerle iletişim halinde olmaya teşvik ediyor. Gönüllü çalışma yapmanın ya da bölgenizdeki kafe, restoran gibi halkın toplanma alanlarında zaman geçirmenin işe yarayacağı ifade ediliyor. Dil öğrenenlerin internet üzerinden bu tür konuşma pratiği yapabileceği siteler de var: italki.com, lang-8.com ve voxswap.com gibi.

(7) Düzenli konuşma yoluyla yanlışlarınızı düzelttirip daha hızlı öğrenme amacınıza da ulaşmış olursunuz. Uzmanlar konuşma pratiğinin önemli olduğunu, ama yanlışlara da işaret edilmesi gerektiğini söylüyor. Fakat ilk aşamada konuşurken grameri çok fazla kafaya takmamak gerektiğine de dikkat çekiyorlar. Lewis, “Önce dili kullanın, sonra gramere yoğunlaşın” diyor. O aşamada ise radiolingua.com ve languagepod101.com gibi sitelerdeki ses kayıtlarından yararlanılabileceğini söylüyor. Uzmanlar, dil öğrenirken o dildeki medyayı kullanmanın, resimli çocuk kitapları okumanın ya da bildiğiniz programları o dilde izlemenin önemine de dikkat çekiyor.

bron: bbc.com

Ga verder op de volgende pagina.

Keçiler

(1) Bilim insanları, keçilerin yüzünde mutluluk ifadesi olan insanlara daha çok yakınlık duyduğunu ortaya koydu. İngiltere'de yapılan bir araştırmaya göre, insanların ruhsal durumunu anlayabilen hayvan türlerinin sayısı da düşündüğümüzden çok daha fazla. Queen Mary Üniversitesi'nden araştırmacılar, Kent şehrindeki bir barınakta bulunan keçiler üzerinde deney yaptı. Ekip, keçilere aynı kişinin bir kızgın ifadeli bir de neşeli ifadeli iki fotoğrafını gösterdi.

(2) Siyah beyaz birkaç çift fotoğraf, deney alanındaki duvara, birbirine yaklaşık 1,5 metre uzaklıkta asıldı, ardından keçiler etrafa salındı. Araştırmacılar, keçilerin ilk olarak gülümseyen yüzlerin olduğu fotoğrafa yönelerek onlarla daha çok etkileşim kurduğunu gözlemledi. Keçilerin, fotoğraflara bakarak mutlu suratın önünde daha fazla zaman geçirdiği görüldü. Bu durum sadece mutlu insan fotoğrafı sağ tarafa, diğeri de sola konduğunda geçerliydi. Mutlu yüz görseli solda olduğunda, keçilerin iki fotoğrafa olan ilgisinde büyük bir değişiklik olmadı.

(3) Araştırmacılar bunu, keçilerin bilgiyi süzmek için beynin sadece bir kısmını kullanıyor olmasıyla açıklıyor. Bu, birçok hayvan için de geçerli. Beynin sol kısmının olumlu duyguları değerlendiriyor olması ya da beynin sağ tarafının öfkeli yüzlerden kaçınmada rol oynaması da, olası nedenler arasında. *Open Science* bilim dergisinde yayımlanan bu araştırma, köpek ya da at gibi insan canlısı hayvanların yanında, keçiler gibi gıda üretimi için ehlileştirilen hayvanların da insanların yüz ifadelerinin şifrelerini çözebileceğini gösteriyor. Çiftlik hayvanlarının duyarlılığıyla ilgili algıları değiştirebilecek bu araştırmanın, hayvanların korunmasına yönelik çalışmalarda da etkili olacağı düşünülüyor.

bron: bbc.com

Kulaklarımız Çınladığında Ne Duyarız?

Uzun süre yüksek sese maruz kaldığımızda, örneğin saatlerce bir konserde bulunduğumuzda kulaklarımız çınlar. Kulaklarımız çınladığında da bir ses duyarız. Bu ses nedir?

(1) Esas sorulması gereken 'işittiğimiz şeyin ne olduğu'dur. Aslında sesi beynimizle duyarız. Dolayısıyla kulak çınlamasının gizemi bu noktada ortaya çıkıyor. Yüksek sesli bir yerde bulunmamalarına rağmen bazı insanlar kulak çınlamasına maruz kalır. Hastaların sürekli şekilde bu sesi duymalarına tıpta *tinnitus* denir. İki kulakta da işitilebilen bu ses, bazen sadece bir kulakta işitilebilir. Sesin şiddeti değişebilir ya da inip çıkabilir. Kimi hastalarda sürekli olmakla birlikte bazı hastalarda geçici olabileceği bilinir. Örneğin genellikle yüksek sesli patlamalarda kısa süreli çınlama duyulur.

(2) Kulak çınlaması problemi kulakta kir birikmesi veya kullanılan ilaçların yan etkileri yüzünden de olabilir. Yüksek kan basıncının da kulak çınlamasını tetiklediği bilinmektedir. Ayrıca kulak zarı ve orta kulak kemikçiklerinin hastalıkları kulak çınlamasına sebep olabilir. Bilim dünyası çınlamayı öznel ve nesnel olarak ikiye ayırmıştır. Bu ayırım aslında pek doğru değildir çünkü beyinde çınlamayı yaratan şeyin ne olduğu tam olarak bilinmiyor. Kulakta kan akışını duymaktan veya çenedeki problemlerden kulakta çınlama oluşabiliyor.

(3) Kulak çınlamaları ile ilgili kesin olarak bilinen gerçek, çınlamaya neden olan şeyin, kulağa ya da işitmeyi 12 kılan kılcal damarlara zarar vermesidir. Kulaklardaki işitsel nöronlar ve beyin işitsel merkezindeki nöronlar ses olsa da olmasa da sürekli ateşlendiği için beyin yarattığı ve genelde çevre sesleri tarafından bastırılan bu uğultu kimi zaman işitilebilir.

.....

(4) Kesin bir tedavisi yoktur ancak doktorunuz kulak ınlamanızın asıl nedenini bulursa buna yönelik bir tedavi uygulayabilir ve bunun için röntgen veya denge testleri isteyebilir. Buna rağmen genellikle kulak çınlamasının nedeni bulunamaz. Yine de bazı durumlarda ilaçların işe yaradığı bilinmektedir. Ayrıca aŐaėıda verilen uyarılar faydalı olabilir:

- Uzun süre yüksek sese maruz kalmayın.
- Kan basıncınızı sürekli kontrol ettirin.
- Tuz kullanımını azaltın.
- Kahve ve sigaradan uzak durun.
- Günlük egzersiz yapın. Bu, kan akımını düzenleyecektir.
- Yeterince dinlenin.
- Seslerin moralinizi bozmasına izin vermeyin. Bunun geçici bir durum olduğunu dŐnn. O an geçmeyecek gibi düŐünseniz de hayatınız boyunca duymak zorunda kalmayacağınız bu sesi ne kadar az düŐünürseniz o kadar maskeleyiŐ olursunuz.
- Sinirli ve gergin olmamaya çalıŐın.

bron: neoldu.com

Ga verder op de volgende pagina.

Ofis Çalışanları

(1) Masalar arasında paravanla bölünmüş kişisel alanların olmadığı açık ofislerde çalışan kişilerin, küçük odalarda ya da özel bürolarda çalışanlardan daha aktif ve daha az stresli olduğu belirlendi.

(2) BBC'nin haberine göre, ABD'de yürütülen bir çalışmada Arizona Üniversitesi'nden araştırmacılar, farklı kamu binalarındaki açık ofislerde çalışan 231 kişinin hareketlerini ve kalp atış hızını, göğüslerine taktıkları sensörler ile üç gün boyunca takip etti. Bu çalışmanın sonuçları *Occupational & Environmental Medicine* dergisinde yayımlandı. Araştırmacılar, katılımcıların hareket ve stres seviyelerini inceledi ve küçük odalarda çalışanların diğer çalışanlara nazaran daha hareketsiz kalma eğiliminde olduklarını fark etti. Bunun da kalp rahatsızlıkları gibi çeşitli 14 sorunlarını, bıkkınlık ve düşük bir ruh halini beraberinde getirdiğini ortaya koydu.

(3) Araştırmacılar, açık ofislerde çalışanların fiziksel aktivitesinin, özel bürolarda çalışanlardan yüzde 32, küçük odalarda çalışanlardan yüzde 20 daha fazla olduğunu açıkladı. Araştırmacılar, çalışma saatlerinde daha az aktif olmanın stres duygusuyla da bağlantılı olduğunu kaydetti. Açık ofislerde daha aktif çalışanlar, ofis dışında daha az stres yaşarken daha az aktif olanların ise daha çok stresli olduğu ortaya çıktı.

(4) Çalışmada ayrıca, açık ofis uygulamasının, daha iyi iletişim, daha samimi görüşmeler ve meslektaşların artan farkındalığı gibi diğer yararlarının da olabileceği değerlendirilmesinde bulunuldu. Araştırmacılar, paravanla ayrılmış kişisel alanlara yer verilmeyen açık ofiste çalışanların daha aktif olmasının, sıklıkla masalarından kalkarak efor sarf etmelerinden kaynaklanıyor olabileceği yorumunu yaptı. Sonuçlarda asansörün ve merdivenin yerinin de belirleyici faktörler olabileceğinin altı çizildi.

bron: aa.com.tr

Renklerin Anlamları

Renkler insanları sağlık, yaşam, alışveriş, zihinsel ve fiziksel performans gibi konularda etkilemektedir. Renklerin insan üzerindeki etkileri nedeniyle gerek giysi seçiminde gerekse yaşadığımız mekanları boyarken renk seçimine dikkat etmek gerekir. Örneğin; yatak odası pembe, yemek odası ise yeşil renk olabilir. İş toplantısına giderken lacivert ve mavi renk giymek daha uygun olacaktır.

Sarı

Sarı; zeka, incelik ve pratiklikle ilgilidir. Toplumsal yaşamı ve birlikte çalışmayı yansıtan bir anlamı vardır. Geçiciliğin ve dikkati çekiciliğin ifadesidir. O yüzden taksiler sarıdır; dikkat çeksin ve geçici olduğun bilinsin diye. Araba kiralama şirketleri de logolarında sarıyı kullanırlar. Ayrıca bu yüzden dünyada hiçbir banka, ambleminde sarıyı kullanmaz. Paranın geçici değil, kalıcı olmasını isterler.

Yeşil

Yeşil; ahenk, huzur, uyum ve anlayış ile ilişkilendirilir. Güven verir. O yüzden bankaların logolarında en çok tercih ettikleri iki renkten biridir. Yatak odası için de rahatlatıcı bir renktir. Batıda büyük otellerin mutfaklarında duvar renginin, aşçıların yeniliklerini arttırmak için yeşile boyandığı söylenir. Yaratıcılığı körükler, rahatlatıcı özelliği nedeniyle büyük lokanta ve mutfaklarda kullanılır. Hastaneler de logo ve iç dizaynlarında yeşili tercih eder. Doğanın ve baharın rengidir, insanlar üzerindeki etkisi tartışılmazdır. Yeşil alanlarda insanların daha az mide rahatsızlığı çektiği saptanmıştır.

Lacivert

Lacivert; açıklığı ve netliği simgeler. Sonsuzluğu, otoriteyi ve verimliliği temsil eder. İş adamlarının ve firmaların sıkça tercih ettiği bir renktir. Özellikle önemli iş görüşmelerinde tavsiye edilen bir renk tonudur. Lacivert giyen kişiler kendilerini çok daha karizmatik ve inandırıcı hissederler. Ayrıca bu yüzden dünyadaki firmaların birçoğu logolarında lacivert rengi kullanır. İnsanların üzerinde başarılı ve güçlü imajı bırakır.

Kahverengi

Gerçekçiliğin, plan ve sistemin rengidir. İnsanlar üzerinde canlılık, hareketlilik etkisi bırakır. Yapılan bir deneyde, bir müzede fon kahverengiye döndürüldüğünde ziyaretçiler daha çok yeri daha az zamanda gezmişler.

Kahverengi, toprağın rengidir, insanların hareketlerini hızlandırır.

Kahverengi ağırlıklı olan yerlerde uzun süre oturmak güçtür. Hareketliliği arttırdığı için özellikle fast-food restoranlarda bu renk fazla kullanılır. Dikkat ederseniz dünyadaki fast-food restoranlarının hepsinin sandalyeleri ve masaları kahverengi, duvar boyaları ise kahverengi-şampanya-pembe karışımıdır. Hiçbir fast-food restoranının duvarını beyaz göremezsiniz.

Turuncu

Turuncu, saf halinin yanı sıra açık tonlarıyla ve gölgeli tonlarıyla da sevilir. Ayrıca olgunluğu ve durağanlığıyla kırmızıdan daha az iddialıdır ve daha çok tercih edilir. Turuncu, güç ve dayanıklılığın rengidir. Ayrıca sıcaklığı, ateşi ve telaşı simgeler. Neşenin ve bilgeliğin de sembolü olan turuncunun, insanlardaki sosyalleşme duygularını faaliyete geçirdiğini ifade eden uzmanlar, bu rengin aşırı kullanımının sinir sistemini olumsuz yönde etkilediğini vurguluyorlar.

bron: haberturk.com

Devlet Tiyatrolarından Destek

(1) Kültür ve Turizm Bakanlığı Devlet Tiyatroları (DT) Genel Müdürü Mustafa Kurt, yeni tiyatro sezonunda DT'de hem eserleri ilk kez sahnelemek için kadın yazarlara teşvik verileceğini hem de bu eserlerin kadın yönetmenlerce sahneye taşınacağını açıkladı. Kurt, DT'nin geçen sezonuna ilişkin değerlendirmede bulundu ve yeni repertuarın detaylarını anlattı.

(2) Her sezon yaklaşık 100 oyunun sahnelendiğini ve geçmiş sezondan da devam eden 50 oyunun bulunduğunu dile getiren Kurt, "Geçen yıl yaklaşık 150 oyunla sezonu tamamladık. Ücretli ve gönüllü çalışan herkes elinden geleni yaptı. Çok önemli projelere de imza attık. Geçen sezona baktığımız zaman 1 milyon 600 binin üzerinde seyirciye ulaştık. Yüzde 88 doluluk oranlarını yakaladık." ifadelerini kullandı. Kurt, DT tarafından düzenlenen 6 uluslararası festivale 44 yabancı ülkenin, 60'ın üzerinde yerli tiyatronun katıldığını ve yüzde 93 doluluk oranlarına ulaşıldığını aktardı. DT'nin sadece yerleşik sahnelerde değil, turne bölgelerinde de faaliyetlerini sürdürdüğünü belirten Kurt, "İlk defa geçen yıl şubat ayında 81 ilin tamamını dolaşmış olduk. Bu, önümüzdeki sezonun da hedefleri arasında." değerlendirmesinde bulundu.

(3) Devlet Tiyatrolarında yeni sezonda yürütülecek çalışmalar ve sahnelenecek eserler hakkında bilgi veren Kurt, "Bu sezon çok farklı konseptte bir repertuar oluşturmaya çalıştık. Bu bağlamda en önemli farklılık Türk kadın yazarlarımızın Devlet Tiyatrolarında ilk kez oynanacak eserlerini yine kadın yönetmenlerimizin sahneye taşıyacak olması. Bu eserler DT'de ilk kez sahnelenecek." dedi.

(4) "Bu çalışmayı şöyle planladık: 12 yerleşik bölgemizde ilk defa 12 kadın yazarın oynanacak eseri olacak." diyen Kurt, söz konusu çalışmanın, 'Kadının Güçlendirilmesi Strateji Belgesi ve Eylem Planı' çerçevesinde kadınların eğitimlerine katkı sağlamak amacını içerdiğini dile getirdi.

(5) Aynı zamanda yerli yazarları teşvik etmek amacıyla ilk kez geçen yıl bir uygulama başlattıklarını anımsatan Kurt, şu bilgileri paylaştı: "Devlet Tiyatrosunda ilk defa oyunu oynanan yazarlarımız için bir teşvik sistemimiz var. Kadın yazarlarımız da, eserleri ilk defa oynanacağı için bu teşvikten faydalanacaklar. Bu bağlamda Devlet Tiyatrolarının repertuarını da ilk defa oyunu sahnelenecek yazarlarla zenginleştireceğiz. Bu, yerli eser üretimini artırmak, daha fazla yerli eser kazandırmak amacıyla gerçekleştirdiğimiz bir uygulama."

(6) DT Genel Müdürü Kurt, mülteciler ve göçe yönelik farkındalığı artırmak amacıyla yeni repertuvarda 'göç ve mülteci' temalı oyunların da tercih edildiğini belirterek, bunlar arasında 'Nereye', 'Kosovalı Pergünt' gibi oyunların yer aldığını vurguladı. Mustafa Kurt, "Devlet Tiyatrosunun en büyük amaçlarından bir tanesinin; kendi yerli yazarını geliştirmek, yetiştirmek ve dünyaya tanıtmak" olduğunu belirtti. Bu nedenle yerli yazarlara çok önem verdiklerinin altını çizen Kurt, "Öz kültürümüzü anlatan, milli, yerli eserlerimizi aynı zamanda yurt içinde ve yurt dışında sahnelemek istiyoruz." açıklamasını yaptı.

'Suç ve Ceza' sahnede

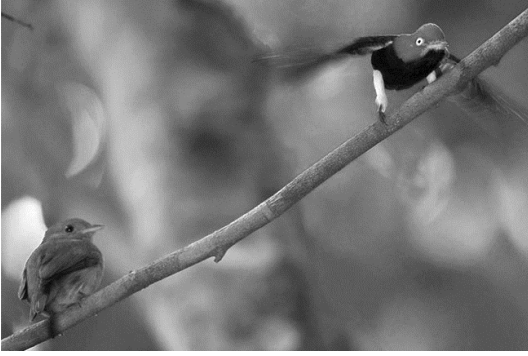
(7) DT'nin yerli eserlerin yanı sıra, her yıl olduğu gibi, büyük dünya klasiklerini de sahneleyeceğini ifade eden Kurt, Türkiye-Rusya Karşılıklı Kültür ve Turizm Yılı kapsamında Dostoyevski'nin ölümsüz eseri 'Suç ve Ceza'yı sanatseverlerle buluşturacaklarını söyledi.

(8) Genel Müdür Mustafa Kurt, diğer klasikler arasında Shakespeare'in 'Kış Masalı', 'Hırçın Kız', Moliere'in 'Cimri' gibi oyunlarının da bulunduğunu anlattı.

(9) Kurt, "Repertuvarımızda hem klasik hem yeni yazarların eserleri hem de eskiden oynanmış ama güncelliğini koruyan eserler ile yazarlarımızın daha önce sahneye hiç taşınmamış eserleri var. Bunun yanı sıra sosyal sorumluluk projeleriyle ilgili çalışmalarımız bulunuyor." açıklamasını yaptı.

bron: aa.com.tr

Bir Garip Kur Kültürü

Şık dans hareketleriyle ve güzel tüyleriyle dişileri etkilemeye çalışan erkek kuşlar büyük çaba sarf ediyor. Kuşlar, tüm hayvanlar arasında en incelikli kur yapma ritüellerinin bazılarına sahip. Bu durum nedensiz değil. Çoğu türde, erkeklerin dişileri etkilemek için sıkı çalışması gerekiyor; ister muhteşem dans hareketleriyle olsun ister nefes kesici tüyleriyle; erkek kuşların da, dişilerini etkilemek için, kendine has yöntemleri var. Kuşların dünyasındaki bu baştan çıkarma teşebbüsleri hiç kuşku yok ki sizin de dikkatinizi çekecek.

Kızılbaşlı Manakin

50'yi aşkın manakin türü var ve bunların her biri ayrıntılı kur yapma ritüelleri ile biliniyor. Ama özellikle Orta ve Güney Amerika'da yaşayan kızılbaşlı manakin bazı etkileyici figürler sergiliyor.

Çiftleşme mevsiminde erkekler, ayaklarının kabiliyetini göstermek için küçük gruplar oluşturuyor. Her kuş tünemek için, ideal görünürlüğü sağlayacak ve mevsim boyunca sahne görevi görecektir yapraklı bir nokta seçiyor. Kuşun dansı biz insanlara komik bile gelebilir; hatta Michael Jackson'ın ünlü 'ay yürüyüşü' dansını andıran bir hareket bile yapılıyor. Bu küçük kuşlar için içine kendi ses efektlerini de katıyor: Kanatlarını şaklatıyor, çırpıyor ve cızırtıyı andıran bir ses çıkartıyorlar. Bu gürültünün dişileri etkilemek için mi, yoksa yırtıcıları uzak tutmak için mi olduğu ise tartışma konusu.

İnce Gagalı Batağan

Batağanlar yaygın olarak coşkulu kur yapma gösterileri ile biliniyor. 2017'de, ak alınlı batağanın dansını gösteren bir video internette oldukça popüler oldu. Kuşun kafasını aşağı yukarı sallayarak yaptığı hareketi bir *heavy metal* konserine koysanız garip kaçmazdı. Ama bir ince gagalı batağanın bir dişiyi kendisine çekmekte başarılı olması mucize olarak nitelendiriliyor. Hem erkek hem de dişinin su üstünde 'yürümesi' gerekiyor.

Bunu nasıl yapıyorlar? Batağanlar su üstünde yürüyen en büyük omurgalılar ve birkaç yıl öncesine kadar kimse bu konuyu araştırmamıştı. Ayaklarıyla suyu, saniyede 14-20 adımı bulan (insanlar saniyede en fazla beş adım atabiliyor) bir hızla, çılgınca tokatlayan batağan, kendisini suyun üstünde tutmayı başarıyor. Batağanlar daha sonra iki veya daha kalabalık gruplar hâlinde beraber koşuyor ve 20 metre kadar bir mesafeyi saniyeler içinde aşılıyor.

Çardakkuşu

Çardakkuşları normalde kuşların en gösterişlilerinden değil; etkileyici tüyleri veya renkleri yok. Onun yerine erkek, tümüyle dışının beğenisine uygun bir yapı inşa ediyor. “Yuvayı erkeklerin kurduğu başka türler var tabii ki... Ama bu kuşların yaptığı çardak, erkeğin hünerlerini göstermesi için bir araç,” diyor John Rowden (National Audubon Society’de topluluk korumacılığı yöneticisi).

İnşa edildikten sonra erkek, kabuklar ve yapraklardan ölü böceklere kadar uzanan her türlü malzemeyi kullanarak çardağını süslüyor. Bazı kuşları belli renkler çektiği için erkeklerin yuvalarını meyvelerle boyadığı dahi görülüyor.

Rekabette centilmenlik hak getire. Erkekler sıklıkla kavga ediyor, birbirlerinin çardaklarına zarar veriyor ve süslerini çalıyorlar. Her şey erkeğin istediği gibi düzenlendikten sonra, erkek şakımaya başlıyor. Eğer bir dişi gelirse dans ediyorlar ve çiftleşiyorlar. Ama romantizmin boyutu bu kadar. İşlerini bitirdikten sonra dişi gidiyor ve erkek yeni bir eş çekmek için çabalarına tekrar başlıyor.

Huon Parotyası

Bir dizi göz alıcı renkle donatılmış olan cennet kuşları, dünyanın en çarpıcı ve güzel kuşlarından biridir. Eş ararken bir avantaj olan bu özellikleri, onları avcılarının da hedefi hâline getiriyor. Erkekler genellikle, kur yapma danslarında sergilenen -devasa tüyler veya göğüs kalkanları gibi- cafcıflı öğeler taşıyor.

Ama Huon parotyasının tek güvendiği şey yakışıklılığı değil. Erkek, önce bir dışının kendisini yukarıdan izleyebileceği bir alan seçiyor ve zeminini yapraklardan temizleyerek kendisine geniş bir sahne yaratıyor. Sonra, eğilerek dansına başlıyor.

Ak Başlı Kartal

Ak başlı kartalların aşkı büyük oluyor. Olağanüstü bir havacılık gösterisi gerçekleştiren çift, birlikte yüksek rakımlara çıkıyor ve pençelerini birbirlerine kenetleyerek kendilerini aşağı bıraktıkları bir ‘ölüm spirali’ gerçekleştiriyor. Kartallar yere varmadan önce -genellikle- birbirlerini bırakıyor. Kartalların birbirlerinden zamanında ayrılamadığı ve ölümcül bir düşüşle sonlanan vakalar da olmuyor değil.

Bu riskli ritüelin amacı potansiyel bir eşin fiziki olarak ne durumda olduğunu saptamak; ‘testi’ geçtikten sonra ise çiftler ömür boyu beraber kalıyor. Birlikte bir yuva kuruyor ve her sene yeni bir çift yumurta ile ilgilenmek üzere oraya geri dönüyorlar.

bron: nationalgeographic.com.tr

“Sevildiğim Kadar Seviyorum Herkesi!”

Oyuncu Ece Uslu ile söyleşi

(1) Oyunculuk kariyerinizden başlamak isterim... Bu sektörde yıllar size en çok neyi öğretti?

Aslında ister istemez, hem işe dair hem de özel hayatıma dair çok fazla şey öğretti. Şansın ve şansını kullanmanın ne kadar önemli olduğunu, değer bilmeyi öğretti mesela... Özellikle de insanları olduğu gibi kabul edebilmeyi ve anlayışlı olabilmeyi öğretti; hâlâ da öğreniyorum.

(2) Bu işe başladığınızda tereddütleriniz var mıydı?

İşime yetersizlik korkum vardı; bunun da sonunun olmadığını öğrendim zaten.

(3) Oyunculuk nedir? Bazen bu kadar karakterin dünyasında yaşamak sizi kendinizden uzaklaştırıyor mu?

Oyunculuk zor bir meslek ama bence dünyanın en keyifli işlerinden biri. Karakterlerin dünyasında yaşamak değil de özellikle evinden, sevdiklerinden ve aileden uzak olmak biraz yıpratıcı ve zor oluyor. Ben düzeni ve evimi seven bir insanım. Bu yüzden kendimden uzaklaşmak değil ama evimden ve sevdiklerimden uzaklaşmak zor oluyor.

(4) Sizin için öncelik diziler mi yoksa tiyatro mu?

Hepsinin yeri ayrı. Dizi sektörü tüketime dayalı ve ticari baktığımız bir iş olsa da önemsiyorum; hem de çok. TV’de başarıyı yakalamak çok daha zor çünkü. Tiyatro benim için her zaman okul gibi ve çok kıymet, değer verdiğim bir yer. Sinemayı asla atlamak istemem çünkü en kalıcı olanı ve tutkuyla yaptığım iş sinema. Zaten bundan sonraki planlarım daha çok sinema filmi yapmak üzerine olacak.

(5) ‘Karagül’ yıllar sonra gelen huzurlu yolculuk mu?

‘Karagül’ benim için her anlamda çok özel bir iş oldu. Hem zor hem bir numara. Emeğimizin karşılığını fazlasıyla alıyoruz. Bundan daha güzel ne olabilir ki!

(6) Ekip samimiyeti dizinin en büyük başarısı mı?

Kesinlikle! Ekibimiz tam anlamıyla muhteşem! Ama yine her zaman doğruluğuna inandığım bir şey var; o da dizi ve sinema, yönetmen işidir. Yönetmenimiz açısından oldukça şanslıyız. Hem ekibine hem oyuncusuna sahip çıkan, düşünen, manevi yönü fazla, çok zeki ve yaratıcı bir yönetmenimiz var. Eğer Murat Saraçoğlu olmasaydı bu işin başarısı bu noktada olamazdı gibime geliyor.

(7) Hayalleriniz gerçekleřti mi kariyerinizle ilgili?

Daha çok yolum var benim; hayaller elbette gerçekleřti ama devam ediyor, çünkü hayal etmek devam ediyor. Ara sıra 'yetersizlik korkusu' devreye giriyor ama hayal etmek korkulara iyi geliyor.

(8) Biraz Ece Uslu'nun dünyasını anlatır mısınız? Sizin için huzur neresi? Mutluluğun tarifi nedir?

Yanımda sevdiğim güvendiğim insanlar olduğu müddetçe huzur ve mutluluk benimledir. Mutluluk aslında insan istedikten sonra yaşanması kolay bir duygu ve buna çok inandığım için söylüyorum; 'sevgi' dünyanın en güçlü enerjisi.

(9) Binlerce seveniniz var. Buradan onlara ne demek istersiniz?

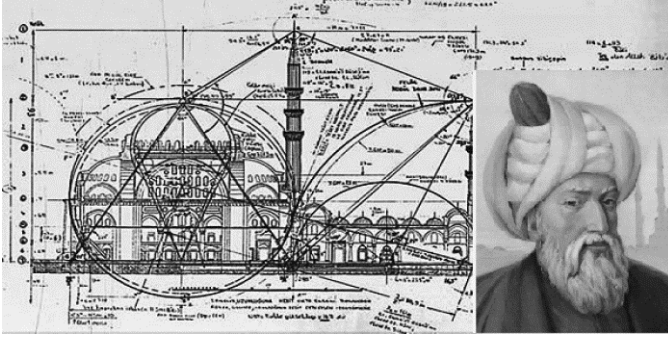
Dediğim gibi sevgi en güçlü enerji. Bu yüzden sevenlerimin olduğunu bilmek, hissetmek benim en büyük ilacım. Sevildiğim kadar seviyorum herkesi, ne diyeyim başka.

(10) Aşk... tarifi var mı?

Aşk! Tek taraflı ise zor ve acı vericidir. Önemli olan aşkı sevgiye ve saygıya dönüştürüp devam ettirebilmek ama tarif dersiniz çok zor ve çok güzel bir manzaraya, bir doğa güzelliğine de aşık olabilirsiniz bence. AŞK'ı nasıl tanımladığınız yaşadıklarınızda gizlidir.

bron: turksinemasi.com

Mimar Sinan'dan Mektup

Mimar Sinan'ın eseri olan Şehzadebaşı Camisi'nin 1990'lı yıllarda devam eden restorasyonunu yapan firma yetkililerinden bir inşaat mühendisi, restorasyon sırasında yaşadıkları bir olayı şöyle anlatıyor:

“Cami bahçesini çevreleyen havale duvarında bulunan kapıların üzerindeki kemerleri oluşturan taşlarda yer yer çürümeler vardı. Restorasyon programında bu kemerlerin yenilenmesi de yer alıyordu. Biz inşaat fakültesinde teorik olarak kemerlerin nasıl inşa edildiğini öğrenmiştik fakat taş kemer inşası ile ilgili pratiğimiz yoktu. Kalıbı yaptık. Sökmeye kemerin kilit taşından başladık. Taşı yerinden çıkardığımızda, hayretle iki taşın birleşme noktasında olan silindirik bir boşluğa yerleştirilmiş bir cam şişeye rastladık.

Şişenin içinde dürülmüş beyaz bir kâğıt vardı. Şişeyi açıp kâğıda baktık. Osmanlıca bir şeyler yazıyordu. Hemen bir uzman bulup okuttuk. Bu, bir mektup idi ve Mimar Sinan tarafından yazılmıştı. Şunları söylüyordu:

“Bu kemeri oluşturan taşların ömrü yaklaşık 400 senedir. Bu müddet zarfında bu taşlar çürümüş olacağından siz bu kemeri yenilemek isteyeceksiniz. Büyük bir ihtimalle yapı teknikleri de değişeceğinden bu kemeri nasıl yeniden inşa edeceğinizi bilemeyeceksiniz. İşte bu mektubu ben size, bu kemeri nasıl inşa edeceğinizi anlatmak için yazıyorum.”

Koca Sinan mektubuna böyle başladıktan sonra o kemeri inşa ettikleri taşları Anadolu'nun neresinden getirttiklerini söyleyerek açıklamalarına devam ediyor ve ayrıntılı bir biçimde kemerin inşasını anlatıyordu.

Bu mektup bir mimarın, yaptığı işin kalıcı olması için gösterebileceği çabanın insanüstü bir örneğidir. Bu mektubun ihtişamı, modern çağın insanların bile zorlanacağı taşın ömrünü bilmesi, yapı tekniğinin değişeceğini bilmesi, 400 sene dayanacak kâğıt ve mürekkep kullanması gibi yüksek bilgi seviyesinden gelmektedir. Şüphesiz bu yüksek bilgiler de o koca mimarın erişilmez özelliklerindedir. Ancak erişilmesi gerçekten zor olan bu bilgilerden çok daha muhteşem olan, 400 sene sonraya çözüm üreten sorumluluk duygusudur.”

bron: kisiselgelisimim.com

Yılkı Atları

Antalya'nın İbradı ilçesi Ormana Köyü'nün Eynif Ovası'nda özgürce dolaşan, doğaseverlere ve fotoğraf tutkunlarına eşsiz güzellikte unutulmaz görüntüler sunan yılkı atları, Bilkent Üniversitesi İnsan Bilimleri ve Edebiyat Fakültesi Öğretim Görevlisi Ali Turan Görgü tarafından çekilecek bir belgesel konu olacak.

Ovada yaklaşık 50 sürü halinde yaşayan ve sayıları 800'ü bulan yılkı atları, yerli ve yabancı turistlerin ilgi odağı haline de geldi. Belgesel çalışmaları için ovaya gelen Görgü, "Altaylar'dan Anadolu'ya" adlı belgesel dizisinin ikinci bölümünde yılkı atlarını işleyeceklerini ifade etti. Ovada yaşayan atların kendine özgü bir yaşam biçimi, aile düzenlerinin olduğuna dikkati çeken Ali Turan Görgü, şöyle konuştu: "Belgeselde bu atların kökenlerini, geçmişte hangi dönemde buraya geldiklerini, bırakıldıklarını ve nasıl çoğaldıklarını işleyeceğiz. Atlar hakkında yöre insanları ile konuştuk. Buradaki atlar, 'yöre insanının bıraktığı atların çoğalmasıyla mı oluştu, yoksa eski Türk kültüründe söz edilen 'ıdık' ya da 'idük' adı verilen bırakılmış, salıverilmiş kutsal atlar gibi bir özelliği var mı?' diye araştırma yapıyoruz. Belgesel yaklaşık 1,5 yıl sürecek. Bölgenin kültürel özellikleri ve atların biyolojik, toplumsal özelliklerini kapsayan uzun bir araştırma yapmamız gerekiyor."

Ormana Köyü'nde butik oteller işleten Tolga Özgüven ise ovanın 90 bin dönüm alandan oluştuğunu belirtti. Atların tarihçesine ilişkin bilgi veren Özgüven, şunları söyledi: "Osmanlı döneminde Eynif Ovası'nın tapusunu Ormana köyünün ağaları padişahı istiyor. 7 tapu karşılığında Ormanlı gençler sipahi ocağına askere yazılıyorlar. Daha sonra, Osmanlı dağıldıktan sonra, atları ile birlikte köye dönüyorlar. Ancak atlar savaş atı olduğu için bütün gün koşmaya meyilliler. Köyde iri yarı kaslı atlar gerekiyor. Bu atların kendi işlerine yaramadığını gören köylüler doğaya salıyorlar. Bu atların soyu o günden bu güne geliyor."

Bölgede yapılan safarilerde turistlerin mutlaka birkaç sürüye denk geldiğine dikkati çeken Tolga Özgüven, "Bölgemizin turizmi açısından bu atlar çok önemli. Buraya fotoğraf meraklıları ve doğaseverler geliyor. Geçen yıl 23 bin 500 kişiyi ağırladık. Atların doğada özgürce koşması, misafirlerimize çok enteresan geliyor." dedi.

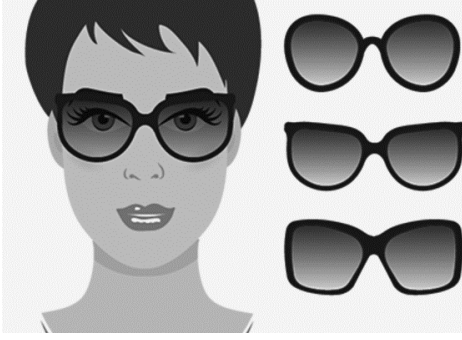
bron: aa.com.tr

Karikatür

bron: twitter.com

Yüz Tipine Uygun Güneş Gözlüğü

Özellikle güneşli yaz aylarında en çok ihtiyaç duyduğumuz aksesuarımız olan güneş gözlüklerini seçmek keşke beğenmek kadar kolay olsa. Yüze uygun seçilmeyen bir güneş gözlüğü, dış görünüşün bütün güzelliğini bir anda bozabilir. Gözlük alırken sezonun trendi olan ama yüzünüze oturmayan güneş gözlüklerini kullanmak yerine, gözlük çerçevesi boyutlarının yüzünüz ile uyumlu olanını tercih etmelisiniz. Yüz tipine uygun güneş gözlüğü seçimini kolaylaştıracak püf noktalarını sizler için derledik.

Oval Yüz

Oval yüz tipini belirlerken, nispeten keskin bir çene ve çok geniş olmayan alın dikkat çeker. Yüzün uzunluğu, genişliğine oranla fazladır. Elmacık kemikleri dikkat çekicidir. Eğer oval yüz hatlarına sahipseniz oldukça şanslısınız çünkü oval yüzlere neredeyse istenilen her model gözlük çerçevesi yakışır, ideal yüz tipi olarak kabul edilir. Yumuşak köşeleri olan ve şakağa doğru yükselen kare şeklindeki çerçeveler de özellikle oval yüz tiplerine çok yakışmakta. Dikkat etmeniz gereken tek şey, yüzünüzün doğal orantısını bozacak çerçevelerden uzak durmak.

Yuvarlak Yüz

Yuvarlak yüzlerde, yüzün uzunluğu ile genişliği arasında neredeyse fark yoktur. Yanaklar dolgundur ve yüz, daire şeklindedir. Eğer yüzünüzün bölgeleri birbirinden daha geniş değilse yuvarlak yüz tipine sahipsiniz. Yuvarlak bir yüze sahipseniz, seçeceğiniz modeller yüzünüzde zıtlığı yakalamalı. Özellikle yüzünüzü daha uzun gösterecek olan kare ve dikdörtgen çerçeveli modelleri tercih etmelisiniz. Yuvarlak, küçük ve aşağı doğru genişleyen gözlük çerçeveleri, yuvarlak yüzler için tercih edilmemeli.

Kare Yüz

Uzunluğu ve genişliği hemen hemen aynı olan yüz tipidir. Yüz hatları sert ve belirgindir. Alın, elmacık kemikleri ve çene köşelerinizin genişliği aynıysa yüzünüzü ovalleştirecek gözlükleri tercih etmelisiniz. Gözlük çerçevesi seçiminiz, yüzünüzdeki köşeleri yumuşatacak olan ince ve kıvrımlı çerçevelerden yana olmalı. Geometrik ya da dikdörtgen çerçeveler kesinlikle tercihiniz olmamalı. Kedi gözü tarzı ve yuvarlak çerçeveler size çok yakışacaktır.

Elmas Yüz

Eğer alnınız dar, çene yapınız küçük ve sivriyse elmas yüz şekline sahipsiniz. Elmacık kemikleriniz dikkat çeker, yüzünüzün en geniş kısmını oluşturur. Seçeceğiniz gözlük modeli alnınızı ve çenenizi geniş, şakaklarınızı dar göstermelidir. Üst kenarı göz alıcı çerçeveler seçmek alnınızı geniş gösterecektir. Üst kısmı ağır ve köşeleri vurgulanan gözlükler size en uygun modeller. Düşük saplı modelleri ve desenli gözlükleri tercih etmemenizde fayda var.

Kalp Şeklinde Yüz

Alt kısmı dar, üst kısmı geniş olan yüz tipidir. Yani; alın ve yanaklar geniş, çene dar ve sivri olur. Çerçevenin üst kısmı çok detaylı olmayan köşeli gözlükler yüzünüzü dengeleyecektir. Küçük çerçeveler size çok yakışacaktır. Elmacık kemiğinizin altında kalan bölgeye hacim vermek için üst kısmı ince, alt kısmı kalın modeller tercihiniz olmalı. Tam anlamıyla estetiği yakalamak için, seçeceğiniz çerçeveler göz seviyesinin altında kalan hattı geniş göstermeli ve dar çenenizi dengelemeli.

bron: hürriyet.com.tr